

สรุปผลการวิจัย

ประเทศไทยกับอินเดียมีความสัมพันธ์กันในด้านวัฒนธรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว ศิลปหลายอย่างของไทยได้รับอิทธิพลมาจากอินเดียทั้งทางตรงและทางอ้อม ในด้านละครของไทยนั้นอาจจะกล่าวได้ว่ามีความีลักษณะหลายประการที่คล้ายคลึงกับละครของอินเดีย พอที่จะเป็นหลักฐานยืนยันในแนวคิดว่าละครภาระนั้นได้มื่ออิทธิพลต่อละครไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างละครไทยและละครภาระปรากฏในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ท่ารำ
2. ด้านแบบแผนและวิธีแสดงละคร
3. ด้านชื่อของละคร
4. ด้านเบิกโรง
- และ 5. ด้านลักษณะปลีกย่อยบางประการในบทละคร

1. ท่ารำ ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนได้เปรียบเทียบท่ารำแม่บทของละครชาตรี ซึ่งเป็นละครดั้งเดิมของไทยกับท่ารำ (ท่าแม่บท) ของละครภารตนาฏยัม ซึ่ง เป็นละครประเภทหนึ่งตามทฤษฎีการแสดงของอินเดีย ปรากฏว่ามีความคล้ายคลึงระหว่าง ทากินรกับท่าดาวฤกษ์ และท่าแมลงมุมชกโยกับท่าคงคาอวตริยะ แต่ทั้งนี้ก็มีไ้หมาย ความว่าจะมีเพียง 2 ท่าในละครไทยและละครภาระเท่านั้นที่คล้ายคลึงกัน หากแต่เป็น เพราะวาศิลป์เมื่อมีการถ่ายทอค์ย่อมปรับปรุงให้เข้ากับคณนิยมของประชาชนในแต่ละ ชาติแต่ละสมัย ครั้นนานเข้า ลักษณะที่คล้ายคลึงกันก็เลือนลางและปรากฏไม่ชัดเจน

2. ด้านแบบแผนและวิธีการแสดงของละครไทยนั้นมีความคล้ายคลึงกับวิธีการ แสดงละครพื้นเมืองของอินเดีย ประเภทหนึ่งเรียกว่า "ยาตรา" ซึ่งเป็นละครของแคว้น เบงกอล กล่าวคือ จำนวนผู้แสดงมีไม่มากนัก, เรื่องที่แสดงมักเป็น เรื่องการเดินทางผจญ- ภัยของพระเอกหรือนางเอก และตามเนื้อเรื่องนั้นตัวละครต้องเดินทางเรร่อนไปในที่ ต่าง ๆ (คณะละครเองก็เป็นละครเรร่อนเดินทางไปแสดงตามที่ต่าง ๆ) และ 3. คำว่า "ยาตรา" นี้ ผู้เขียนเชื่อว่าคงจะกลายมาเป็นชื่อของละครไทย คือละคร "ชาตรี"

4. การเบิกโรงของละครไทยเป็นส่วนหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่าละครไทยได้รับแบบแผนการเบิกโรงจากละครภารตะ กล่าวคือในระบำเบิกโรงชุด "ประเลง" ของละครไทยมีทวนายโรงถือกำหางนกยูงออกมารายรำเพื่อขอความสวัสดิมงคลให้บังเกิดแก่ผู้ชมคล้ายคลึงกับการแสดงในชุดหนึ่งของ "ปุรวรังคะ" ที่เรียกว่า "ปริวรรตนะ" ในการแสดงชุดนี้ สุทรธาร (นายโรง) จะถือธงขรรจรระออกมารายรำเพื่อขอความสวัสดิมงคล และเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในการแสดงละคร

5. ลักษณะบางประการในบทละครไทยอาจจะกล่าวได้ว่า มีความคล้ายคลึงกับลักษณะของบทละครสันสกฤตในเรื่องต่าง ๆ เช่น (1) ในค่านตัวเอกของละครนิยมให้เป็นตัวละครชั้นสูงคืเป็นกษัตริย์ (2) วิธีจบของเรื่องนิยมให้จบลงด้วยความสุข (3) นิยมให้มีบทบาทของตัวตลกในเรื่อง

จากลักษณะต่าง ๆ ที่ยกมากล่าวข้างต้นนี้ พอที่จะสรุปได้ว่า ละครไทยได้รับอิทธิพลมาจากละครภารตะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖
ขอเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการศึกษาดังเรื่องราวและลักษณะของละครไทยอย่างละเอียดที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ รวมทั้งประวัติความเป็นมา อิทธิพล และความสัมพันธ์ของละครภาคที่มีต่อละครไทย ในลักษณะเช่นนี้ผู้เขียนปรารถนาที่จะให้มีการค้นคว้าและศึกษาดังนาฏกรรมอื่น ๆ ของไทยอีก เช่น โขน (ซึ่งในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนเชื่อว่ามีความสัมพันธ์กับกบฏ ซึ่ง เป็นประเภทหนึ่งของละครภาคตามทฤษฎีการแสดง) หุ่น, หนังใหญ่ และการแสดงของหลวง เช่น ระเบง โมงครุ่ม กุลาตีไม้ ฯลฯ เพื่อเป็นการชำระไขว้ซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ เพราะปัจจุบันการแสดงเหล่านี้กำลังจะสูญหายไปจากความนิยมของคนไทยในสมัยปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย